

Overzicht positie minderheden in veilige landen van herkomst

JU

Vreemdelingencirculaire

*Aan: – de korpschefs Politieregio's i.a.a.:
– de Commandant Koninklijke marechaussee
– de Procureurs-Generaal*

*Datum: 18 juni 1998
Kenmerk: 703228/98/IND
Code: TBV 1998/14*

*Onderdeel: Directie Beleid
Aard: bekendmaking van voorschriften
Juridische achtergrond:
Vreemdelingencirculaire 1994, hoofdstuk C18-7
Geldig van/tot: 24 juni 1998 t/m 24 juni 2000*

Conform de toezegging van de Staatssecretaris van Justitie aan de Tweede Kamer wordt met dit Tussentijds Bericht Vreemdelingen-circulaire het 'Overzicht positie minderheden in veilige landen van herkomst' geactualiseerd aan de hand van de informatie die is neergelegd in de vijfde halfjaarlijkse rapportage Wet veilige landen van herkomst (TK, 1997-1998, 19637, 314.).

De tekst van C18-7 komt als volgt te luiden:

C18-7 Overzicht positie minderheden in veilige landen van herkomst

1. Oost-Europa

1.1 Bulgarije

Ongeveer tien procent van de Bulgaarse bevolking bestaat uit etnische Turken. Hoewel de spanningen tussen de staat en deze minderheidsgroep niet volledig zijn verdwenen, zijn er geen restricties in het gebruik van de Turkse taal of het gebruik van niet-Slavische namen. Roma maken ongeveer zes procent uit van de Bulgaarse bevolking. Zij leven voor een groot deel in zeer slechte omstandigheden. Het komt herhaaldelijk voor dat zij door Bulgaarse medeburgers negatief worden bejegend en dat er sprake is van discriminatie bij arbeidsomstandigheden. De autoriteiten heb-

ben hierop niet altijd een adequaat antwoord in de zin van onderzoek of bescherming, ofschoon zij stellen zich bewust te zijn van deze problematiek. Politiegeweld gericht tegen andere leden van minderheidsgroepen kan voorkomen. De autoriteiten hebben wel opgetreden tegen een aanzienlijk aantal van deze functionarissen.

1.2 Hongarije

Hongarije heeft wetgeving die de positie en rechtszekerheid van minderheden waarborgt. Het Hongaarse beleid en de Hongaarse instituties bieden voldoende garantie voor de bescherming van de rechten van minderheden. Voorts is er een Ombudsman belast met de controle op de uitoefening van rechten van minderheden. Over het algemeen gaan deskundigen en betrokken organisaties ervan uit dat er ongeveer 500.000 Roma in Hongarije wonen. De voornaamste problemen van de Roma betreffen hun sociale achterstand en discriminatie. De werkloosheid onder Roma ligt ver boven het landelijk gemiddelde en het percentage ongeschoolden is hoog. Roma zijn geregeld slachtoffer van excessief politiegeweld en beklagen zich over rechtsongelijkheid. Door middel van wetgeving en andere regelgeving probeert de Hongaarse overheid de Roma uit hun achterstandspositie te halen. De voor een daadkrachtige uitvoering van dit beleid beschikbare middelen zijn echter veelal niet toereikend. Wel zijn enige tientallen politiefunctionarissen strafrechtelijk veroordeeld voor het gebruik van excessief geweld.

1.3 Polen

Polen heeft de positie en rechtszekerheid van minderheden wettelijk gewaarborgd. De etnische minderheden in Polen verkeren niet in een achterstandspositie. Evenmin is er in algemene zin sprake van discriminatie of een onheuse bejegening. Het aantal individuele gevallen van intolerantie ten aanzien van etnische minderheden daalt aanzienlijk.

1.4 Roemenië

De Grondwet bepaalt in artikel 59 dat politieke organisaties van nationale minderheden die er niet in slagen tijdens de verkiezingen het aantal stemmen te vergaren dat nodig is om in het Parlement vertegenwoordigd te zijn, het recht hebben op elk één afgevaardigde onder de voorwaarden vastgesteld in de Kieswet. De Kieswet specificeert dat een dergelijke organisatie een afgevaardigde mag aanwijzen, indien tijdens de verkiezingen vijf procent van het aantal stemmen wordt behaald dat normaliter nodig is om een afgevaardigde te kiezen. Aangezien de Hongaren op eigen kracht in het Parlement zijn gekomen, hadden de bijzondere bepalingen in november 1996 tot gevolg dat 15 organisaties van de volgende nationale minderheden een afgevaardigde in het Parlement konden aanwijzen: Albanezen, Armeniërs, Bulgaren, Grieken, Joden, Duitsers, Italianen, Lipovenen (= Russen), Serven, Tsjechen/Slowaken, Tartaren, Turken, Oekraïners, Polen en Zigeuners. De organisatie van Kroaten in Roemenië heeft als enige de vijfprocentdrempel niet gehaald en is zodoende niet vertegenwoordigd. De positie van Roma wordt in belangrijke mate bepaald door een grote sociaal-economische achterstand. Daarnaast kunnen zij het slachtoffer worden van verschillende vormen van negatieve bejegening. In 1993 is door de autoriteiten een Raad voor Nationale Minderheden in het leven geroepen, die rechtstreeks ressorteert onder de premier. De raad fungeert als een adviesorgaan van de regering met betrekking tot aangelegenheden die de belangen van nationale minderheden raken. Van deze raad kan iedere organisatie lid worden, die een bepaalde minderheid vertegenwoordigt. Momenteel zijn er 17 organisaties lid van deze raad. Na de vorming van de nieuwe regering, eind 1996, heeft men besloten de naam van de raad te wijzigen in Raad van Nationale Minderheden. Bovendien heeft de regering besloten een

Departement voor de Bescherming van Nationale Minderheden op te zetten, dat rechtstreeks onder de verantwoordelijkheid van de premier valt. Het departement is een beleidsbepalend orgaan en mede verantwoordelijk voor het minderhedenbeleid van de regering.

Conform het Wetboek van Strafrecht zijn seksuele handelingen tussen meerderjarige mannen strafbaar, indien zij plaatsvinden in het openbaar of tot een publiek schandaal leiden (artikel 200 lid 1). In de praktijk komt dit erop neer, dat zolang meerderjarige homoseksuelen seksuele handelingen verrichten in de privéwoning, er geen kans op strafrechtelijke vervolging is (op voorwaarde dat de burens er geen last van hebben, omdat dit anders weer zou kunnen leiden tot een publiek schandaal). Daarnaast stelt artikel 200 (lid 5) personen en verenigingen strafbaar die opkomen voor de belangen van homoseksuelen. Uit recent onderzoek door Roemeense mensenrechtenactivisten is gebleken dat enkele personen enkel en alleen vanwege overtreding van artikel 200 lid 1 zijn veroordeeld tot een gevangenisstraf. Over het algemeen wordt evenwel van strafrechtelijke vervolging afgezien bij overtreding van artikel 200 lid 1. De politie houdt overtredders dan korte tijd vast en zendt ze vervolgens naar huis in afwachting van een proces dat uiteindelijk niet plaatsvindt. Het kan daarbij voorkomen dat de politie zich schuldig maakt aan intimidatie. Veroordeling in het kader van artikel 200 lid 1 vindt over het algemeen plaats in samenhang met overtreding van een van de andere leden van artikel 200, danwel in samenhang met een commuun delict.

1.5 Slowakije

In beginsel is de positie van minderheden, met uitzondering van het taalregime, bevredigend geregeld. Slowakije heeft bepalingen in de Grondwet en wetgeving die de positie en rechtszekerheid van minderheden waarborgen. Zij hebben het recht op de ontwikkeling van hun eigen cultuur, op informatie en educatie in hun moedertaal en het recht om deel te nemen in beslissingstrajecten bij onderwerpen die hen rechtstreeks aangaan. In de praktijk laat dit echter wel eens te wensen over en worden specifieke overheidsinstrumenten ten behoeve van de minderheden (adviserende

organen, subsidiebeleid) onvoldoende gebruikt. De Slowaakse autoriteiten zijn de toezegging van een wet op het gebruik van minderhedentalen nog niet nagekomen.

Discriminatoire en racistische bejegening van verschillende aard komt met name ten aanzien van Roma voor. De politie is over het algemeen weinig genegen hiertegen bescherming te bieden. Het kan voorkomen dat ook de politie zich schuldig maakt aan een dergelijke bejegening, terwijl door Roma hieromtrent ingediende klachten veelal geen effect hebben.

De Hongaarse minderheid bezet sinds de verkiezingen van 1994 17 zetels in het parlement en is ook op regionaal niveau vertegenwoordigd. Op nationaal niveau zijn de Hongaarse partijen vertegenwoordigd in de oppositie.

Ook zijn er enige regeringsleden van Hongaarse afkomst.

1.6 Tsjechië

Medio 1996 is door het aannemen van een amendement op de Wet op het Staatsburgerschap een wijziging aangebracht in de voorwaarden waaraan een staatsburger van Slowakije dient te voldoen om in aanmerking te komen voor het staatsburgerschap van Tsjechië. Dit amendement houdt in, dat aan de Minister van Binnenlandse Zaken de discretionaire bevoegdheid is verleend om de in de Staatsburgerswetswet vervatte eis van een schoon strafblad te laten vallen, waardoor het makkelijker wordt in aanmerking te komen voor het Tsjechisch staatsburgerschap. Sinds dit amendement zijn reeds 250 verzoeken ingediend, welke alle zijn ingewilligd. Op deze grond kunnen in Tsjechië verblijvende Roma die op grond van hun geboorteplaats in het bezit waren van het Slowaakse staatsburgerschap alsnog het Tsjechische staatsburgerschap verkrijgen.

Tsjechië heeft wetgeving die de positie en rechtszekerheid van minderheden (waaronder Roma) waarborgt. Ondanks dit, is het recent nog voorgekomen dat Roma de toegang tot restaurants en een gemeentelijk zwembad is geweigerd en dat zij worden gediscrimineerd op gebieden als werk en huisvesting. Daarnaast blijft interetnisch geweld voorkomen en neemt dit zelfs toe (met name gepleegd door skinheads), ofschoon niet alle geweldsdaan door politie of rechterlijke macht

als racistisch geïnspireerd worden aangemerkt.

2. Afrika

2.1 Ghana

Er is geen specifieke informatie met betrekking tot de positie van minderheden in Ghana.

2.2 Senegal

Er is geen specifieke informatie met betrekking tot de positie van minderheden in Senegal.

Deze aanpassingen zullen zo spoedig mogelijk bij supplement worden doorgevoerd.

*Namens de Staatssecretaris,
Het Hoofd van de Immigratie- en
Naturalisatiedienst,
J.G. Bos, plv.*